

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Olsztyn, 27 marca 2023 r.

PS-II.431.1.3.2023

**Szanowna Pani
Marzena Budek
Dyrektor Miejskiego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Biskupcu
ul. Niepodległości 3
11-300 Biskupiec**

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz.U. 2020 r., poz. 224), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej” przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Biskupcu (ul. Niepodległości 3, 11-300 Biskupiec), NIP : 739-116-56-01; REGON : 004451863.

W okresie objętym kontrolą, a także w czasie prowadzenia kontroli wykonywanie zadań w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Biskupcu nadzorowała Pani Marzena Budek pełniąca funkcję Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Biskupcu od dnia 25 stycznia 2020 roku.

(dowód: akta kontroli: 10.3, 10.19)

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny w składzie:

Hanna Matysiak – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – Oddział Zabezpieczenia Społecznego – członek zespołu,

- legitymacja służbowa nr 93/2018 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie,
- upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 24 stycznia 2023 roku nr FK-IV.0030.70.2023 do przeprowadzenia kontroli problemowej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Biskupcu,

Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie
Al. Marsz. J. Piłsudskiego 7/9
10-575 Olsztyn

tel. 89 523 24 44, 89 523 23 33, fax 89 527 74 47
www.olsztyn.uw.gov.pl
info@uw.olsztyn.pl

Skrzynka ESP na ePUAP /WMURZADWOJ/SkrytkaESP

Marcin Taciak – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – Oddział Zabezpieczenia Społecznego – pełniący funkcję przewodniczącego zespołu,

- legitymacja służbowa nr 54/2021 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie,

- upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 24 stycznia 2023 roku nr FK-IV.0030.71.2023 do przeprowadzenia kontroli problemowej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Biskupcu.

(dowód: akta kontroli: 6, 7)

Kontrola została przeprowadzona w dniach od 16 lutego 2023 roku do 27 lutego 2023 roku.

Odnotowano ją pod pozycją 3/2023 w książce kontroli prowadzonej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Biskupcu.

(dowód: akta kontroli: 11)

Kontrola odbyła się w trybie hybrydowym, tj. część czynności kontrolnych prowadzona była w sposób bezpośredni, czyli w siedzibie jednostki kontrolowanej, a pozostałe czynności w Urzędzie w Olsztynie, z wykorzystaniem narzędzi informatycznych do zgromadzenia materiału dowodowego, w celu ustalenia stanu faktycznego, a następnie dokonania oceny działalności jednostki kontrolowanej, a także sformułowania ewentualnych zaleceń pokontrolnych. Rozpoczęcie kontroli nastąpiło w pierwszym dniu kontroli, w trakcie której okazano legitymację służbową kontrolera, poinformowano o zasadach kontroli w trybie hybrydowym, wymaganych dokumentach do kontroli oraz formach i terminie ich przekazania. Upoważnienia kontrolerów do kontroli zostały przekazane do kontrolowanej jednostki za pośrednictwem e-PUAP.

Kontrola została zakończona podczas spotkania z Dyrektorem Ośrodka, w czasie którego przekazano wstępne wnioski z przeprowadzonej kontroli oraz poinformowano o przewidywanym terminie przekazania projektu wystąpienia pokontrolnego.

Akta przeprowadzonej kontroli dostępne są w systemie EZD pod nr sprawy PS-II.431.1.3.2023.

Zakres kontroli:

- **przedmiot kontroli**

przedmiotem kontroli była ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,

- **okres objęty kontrolą**

kontrolą objęto okres świadczeniowy 2021/2022 (od 1 października 2021 roku do 30 września 2022 roku).

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 pkt 1, art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224) oraz art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r., poz. 190) w związku z art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz. U. z 2022 poz. 1205) – *zwanej dalej ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów*.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Biskupcu zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie z uchybieniami**.

USTALENIA KONTROLI

Na podstawie dokumentów otrzymanych w toku kontroli oraz danych wykazywanych przez jednostkę w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych z zakresu funduszu alimentacyjnego za IV kwartał 2021 roku oraz I, II i III kwartał 2022 roku - przekazywanych za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej, dokonano następujących ustaleń:

1. W jednostce kontrolowanej, w okresie świadczeniowym 2021/2022 (od 1 października 2021 roku do 30 września 2022 roku) na świadczenia wypłacane z funduszu alimentacyjnego finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa - w rozdziale 85502 - wydatkowano kwotę **1.204.436,99 zł (2 977)**.
2. Ogółem kwota zwrotów od dłużników z tytułu wypłaconych przez jednostkę kontrolowaną świadczeń z funduszu alimentacyjnego - w okresie świadczeniowym 2021/2022 (od 1 października 2021 roku do 30 września 2022 roku) - wynosiła **443.161,35 zł**, co stanowiło **36,79 %** wypłaconych w tym okresie świadczeń.
3. Łączne zadłużenie dłużników alimentacyjnych, wobec Skarbu Państwa, powstałe z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego – narastająco do dnia 30 września 2021 roku – wyniosło łącznie **15.662.531,17 zł**, z tytułu odsetek **7.083.559,98 zł**.
4. Zgodnie z art. 27 ust. 4 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – 40% kwoty odzyskanej z tytułu należności od dłużnika alimentacyjnego stanowi dochód własny gminy organu właściwego wierzyciela uzyskany z realizacji zadań w rozdziale 85502 – w gminie kontrolowanej, stanowiło:
  - **16.938,79 zł** - w IV kwartale 2021 roku;
  - **56.439,31 zł** - w okresie I, II i III kwartału 2022 roku.
5. Wysokość środków własnych przeznaczonych na obsługę kontrolowanego zadania:
  - IV kwartał 2021 r. – **3.834,40 zł**
  - I-III kwartał 2022 r. – **21.200,33 zł**.

(dowód: akta kontroli:13.5-9)

I. Organizacyjne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gmina Miejska Biskupiec na koniec 2022 roku liczyła 17.596 mieszkańców. Organem właściwym, zobowiązanym na tym obszarze do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów jest Burmistrz Biskupca.

Zgodnie z upoważnieniami, wydanymi przez Burmistrza Biskupca zadania z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów realizował Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Biskupcu.

W okresie objętym kontrolą Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Biskupcu wykonywał swoją działalność na podstawie Statutu, nadanego mu w drodze uchwały Nr XXXIV/204/2017 Rady Miejskiej w Biskupcu z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie zmiany Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Biskupcu wprowadzającej w załączniku do uchwały jednolity tekst Statutu. Do Statutu wprowadzone zostały uchwałami Rady Miejskiej w Biskupcu 3 zmiany, ostatnia zmiana wprowadzona uchwałą Nr XLVII/275/2022 z dnia 17 lutego 2022 r.

Statut jednostki w § 4 pkt 7 określa, że Ośrodek realizuje zadania własne i zadania zlecone i działa w szczególności na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania oraz zadania jednostki kontrolowanej określał Regulamin Organizacyjny Ośrodka wprowadzony Zarządzeniem Nr 5/2017 Dyrektora Ośrodka z dnia 18 kwietnia 2017 r., zmieniony Zarządzeniem Nr 10/2017 z dnia 13 października 2017 r. i Nr 15/2017 z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie zmiany Regulaminu organizacyjnego w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Biskupcu. Ostatnia zmiana wprowadzona zarządzeniem Nr 3/2022 z dnia 11 kwietnia 2022 r.

Regulamin określa w § 4 ust. 1 pkt 7 realizację zadań m.in. na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(dowód: akta kontroli: 10.14-17)

II. Kadra realizująca zadania objęte kontrolą

W trakcie kontroli ustalono, że Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Biskupcu był organizacyjnie przygotowany do wykonywania zadań objętych kontrolą.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Biskupcu za realizację zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów odpowiedzialna jest sekcja świadczeń rodzinnych i wychowawczych. Zadania objęte kontrolą nadzorowane są bezpośrednio przez Dyrektora Ośrodka i wykonywane przez Kierownika sekcji świadczeń rodzinnych oraz podległych mu dwóch pracowników merytorycznych zatrudnionych na stanowisku referenta oraz starszego referenta do spraw realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W dniu rozpoczęcia kontroli pracownicy realizujący kontrolowane zadania posiadali aktualne zakresy czynności.

Dyrektor Ośrodka oraz pracownicy merytoryczni posiadali stosowne upoważnienia Burmistrza Miasta Biskupiec do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowań

i przekazywania do biura informacji gospodarczej informacji o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych.

W okresie objętym kontrolą pracownicy wykonujący kontrolowane zadania, uczestniczyli w szkoleniach mających wpływ na podwyższenie stanu ich wiedzy oraz umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych zadań. Udział w szkoleniach potwierdzały przedstawione certyfikaty.

(dowód: akta kontroli: 10.1, 10.6-13, 13.4)

III. Techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ma swoją siedzibę w Biskupcu, zlokalizowaną przy ul. Niepodległości 3. Budynek składa się z trzech kondygnacji. Na parterze budynku mieści się Biblioteka Publiczna. Na pierwszym i drugim piętrze znajdują się pomieszczenia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Biskupcu. Sekcja Świadczeń Rodzinnych i Wychowawczych, w których realizowane są kontrolowane zadania wyposażone są w sprzęt i urządzenia biurowe niezbędne do jego prawidłowego funkcjonowania (biurka, szafy aktowe, komputery, drukarki, niszczarki). Pracownicy merytoryczni realizujący zadania z funduszu alimentacyjnego (3 osoby) zajmują łącznie pomieszczenia o powierzchni około 22 m². Budynek posiada bariery architektoniczne (brak windy). Z uwagi na ograniczoną dostępność dla osób z niesprawnością ruchową jest możliwość obsługi interesanta w innych pomieszczeniach MOPS zlokalizowanych na parterze budynku przy ul. Niepodległości 4 w sali Domu Dziennego Pobytu.

Wywiady alimentacyjne z dłużnikami alimentacyjnymi przeprowadzane są w odrębnym pokoju zapewniającym dłużnikowi ochronę danych osobowych i zachowanie poufności podczas przeprowadzania wywiadu alimentacyjnego. W pokoju podczas przeprowadzania wywiadu alimentacyjnego nie przebywają inne osoby, oprócz osoby przeprowadzającej wywiad alimentacyjny i dłużnika alimentacyjnego.

(dowód: akta kontroli: 10.2, 10.4, 13.28)

Z przedstawionej kontrolującej dokumentacji wynika, że MOPS w Biskupcu ma wykupioną licencję z ZETO Koszalin Spółka Akcyjna z siedzibą w Koszalinie na korzystanie z oprogramowania do obsługi Funduszu Alimentacyjnego. Dyrektor Ośrodka przedłożył dokumenty dotyczące m.in. płatności zobowiązań związanych z zakupem oprogramowania użytkowego.

(dowód: akta kontroli : 15)

Zgodnie z art. 8a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz z art. 12a ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 2057) od dnia 1 lipca 2015 roku organ właściwy wierzyciela zobowiązany jest do przekazywania do wszystkich biur informacji gospodarczych, informacji o wysokości zadłużenia dłużników alimentacyjnych.

W okresie objętym kontrolą, w jednostce kontrolowanej powyższe informacje przekazywano do sześciu biur, tj.:

1. Krajowy Rejestr Długów Biuro Informacji Gospodarczej S.A.– od dnia 27.11.2008r.
2. Biuro Informacji Gospodarczej InfoMonitor S.A.– od dnia 18.03.2019r.
3. Krajowa Informacja Długów Telekomunikacyjnych BIG S.A.– od dnia 07.03.2017r. do 01.02.2023r. (biuro od 1.02.2023 r. zawiesiło działalność)
4. ERIF Biuro Informacji Gospodarczej S.A.– od dnia 29.01.2021r.
5. KBiG Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej S.A.– od dnia 12.03.2021r.
6. Biuro Informacji Gospodarczej Bisnode mBig – od dnia 01.12.2021r.

(dowód: akta kontroli: 14)

IV. Skargi z zakresu spraw objętych kontrolą

W okresie objętym kontrolą do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Biskupcu nie wpłynęły żadne skargi dotyczące spraw z zakresu uregulowanego ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(dowód: akta kontroli: 10.18)

V. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych oraz podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Biskupcu prowadził:

- **202 postępowania** administracyjne w sprawach związanych z przyznaniem świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w tym: **198** postępowań zakończonych decyzjami o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego; **4** postępowania zakończone decyzją odmawiającą prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- **8 postępowań** administracyjnych w sprawie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, zakończone wydaniem decyzji uznającej dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się;

W kontrolowanym okresie **nie prowadzono postępowań** administracyjnych w sprawie odroczenia terminu spłaty kwoty zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, o umorzenie należności, o których mowa w art.28 ust.1 pkt.1, 2 i 4 oraz art. 30 ust.1 ustawy o pomocy osobom uprawnionych do alimentów oraz o umorzenie nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

(dowód: akta kontroli: 13.26)

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Biskupcu podejmował działania wobec **191** dłużników alimentacyjnych, tj.:

- **116** dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym był Burmistrz Miasta Biskupiec,
- **75** dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym był wójt/burmistrz/prezydent innej gminy.

W okresie objętym kontrolą do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Biskupcu nie wpłynęły żadne wnioski o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych w trybie art. 3 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(dowód: akta kontroli: 13.14, 13.19)

Założono, że losowy dobór próby badawczej dokonany zostanie w oparciu o profesjonalny osąd kontrolerów spośród wszystkich postępowań administracyjnych w zakresie ustalania uprawnień do świadczeń z funduszu alimentacyjnego i uznania dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych oraz ze wszystkich spraw z zakresu podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Biskupcu w okresie objętym kontrolą.

Kontroli i analizie poddano:

1. Sprawy z zakresu prowadzonych postępowań administracyjnych

Łącznie kontroli i analizie poddano **10 spraw** z zakresu realizacji ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w których prowadzono **10** postępowań administracyjnych, zakończonych wydaniem decyzji w tym:

- **5 spraw** związanych ze świadczeniami z funduszu alimentacyjnego, w których przeprowadzono **5** postępowań administracyjnych zakończonych wydaniem decyzji przyznających prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- **2** postępowania administracyjne zakończone wydaniem decyzji odmawiającej prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- **3 sprawy** dotyczące uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

(dowód: akta kontroli: 16-18)

2. Sprawy z zakresu działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych

Łącznie kontroli i analizie poddano **10 spraw** z zakresu podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych określonych ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – dotyczących 10 dłużników alimentacyjnych, w tym wobec:

- **5 dłużników**, dla których organem właściwym był Burmistrz Miasta Biskupiec;
- **5 dłużników**, dla których organem właściwym był wójt/burmistrz/prezydent innej gminy.

Akta spraw z zakresu prowadzonych postępowań administracyjnych, jak i podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań i działań.

(dowód: akta kontroli: 19-21)

VI. Ustalone nieprawidłowości i uchybienia

W czasie prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono:

- **uchybiecie o charakterze powtarzalnym, tj.**

1. W 5 przypadkach, co stanowiło ok. **100 %** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych, w których ustalono prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, (gdzie ustawowo określone zostało kryterium dochodowe) – w uzasadnieniach decyzji przyznających prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego nie wyszczególniono faktycznej wysokości uzyskiwanego dochodu w przeliczeniu na osobę w rodzinie (prawidłowo ustalonego w trakcie prowadzonego postępowania administracyjnego). Nie spełniono więc wymogu określonego w art. 107 § 3 Kpa stanowiącego, że uzasadnienie faktyczne decyzji powinno w szczególności zawierać wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione oraz dowody, na których się oparł.

Dotyczy decyzji: MOPS.FA.5361.I.227.2021, MOPS.FA.5361.I.183.2021, MOPS.FA.5361.I.71.2021, MOPS.FA.5361.I.153.2021, MOPS.FA.5361.I.78.2021,

(dowód: akta kontroli: 16)

Skutek ustalonego uchybienia:

Powyższe uchybienie – na dzień rozpoczęcia kontroli - nie skutkowało negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonych postępowań administracyjnych.

- **uchybiecia, które nie miały wpływu na kontrolowaną działalność, tj.**

1. W 1 przypadku, co stanowiło **10 %** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych dotyczących podejmowania działań w stosunku do dłużnika alimentacyjnego z gminy kontrolowanej w przypadku dłużnika bezrobotnego nie złożono

wniosku do Powiatowego Urzędu Pracy o aktywizację zawodową, nie zobowiązano też dłużnika do zarejestrowania się w Urzędzie Pracy.

(dowód: akta kontroli: 19)

Skutek ustalonych uchybień:

W ww. sprawie negatywnymi skutkami dla jednostki kontrolowanej jest nie wykonanie ciążącego na jednostce obowiązku ustawowego, co w konsekwencji może utrudnić uzyskanie od dłużnika alimentacyjnego chociażby części długu.

Przyczyną powstania stwierdzonych uchybień jest niewystarczający nadzór Dyrektora MOPS w Biskupcu nad realizacją bieżących zadań objętych kontrolą.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i oceny wnoszę o:

1. wskazywanie w treści uzasadnienia decyzji przyznającej świadczenia z funduszu alimentacyjnego faktycznej wysokości uzyskiwanego dochodu w przeliczeniu na osobę w rodzinie ustalonego w trakcie prowadzonego postępowania administracyjnego,
2. podejmowanie czynności związanych z aktywizacją zawodową dłużników wynikających z art. 5 ust. 2 pkt 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Proszę Panią o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, **w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia**, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Artur Chojecki**